

Участь в реальних процедурах діяльності фінансово-кредитної установи – аналог професійної міцності і культури. Чим складніша процедура, тим глибший процес збагачення професійних знань студентів, тим більший їх потенціал. Майбутньому спеціалісту фінансово-банківської сфери як раз дозволяє набути практичних навичок Навчально-банківський Центр інженерно-економічного факультету КНУТД, який має на меті розвивати морально-психологічний та освітньо-професійний потенціал майбутніх фахівців.

Перспективи подальших досліджень у цьому напрямі

Подальші дослідження доцільно присвятити розробці методичних рекомендацій щодо ефективного проведення ділових імітаційних тренінгів по підвищенню якості професійних знань студентів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Айламазьян А.М. Деловые игры и их использование в психологическом исследовании / А.М. Айламазьян, М.М. Лебедева // Вопросы психологии. – 1983. – № 2. – С. 143-150.
2. Александрова Н.Г., Александров Н.А. Банки и банковская деятельность для клиентов. – СПб, Питер 2002.
3. Збірник виробничих ситуацій з навчальної дисципліни «Банківські операції» / Кер. авт. кол. А.М.Мороз. –К.: КНЕУ, 1998.
4. Ковальчук Г.О. Тренінгові технології навчання з економічних дисциплін: Навч. посібник / Г.О. Ковальчук, Н.Ю. Бутенко, М.В. Артюшина, І.А. Балягіна, М.І. Радченко. – К.: КНЕУ, 2006. – 320 с.
5. Павленко А.Ф. Технологія підготовки і проведення тренінгів / А. Ф. Павленко, С. В. Степаненко, Г. О. Швиданенко, О. Г. Дубинський та ін. – К.: КНЕУ, 2001. – 117 с.

Надійшла 03.09.2010

УДК 338

ТРИКУТНИК ЗНАНЬ

О. Ю. ЧУБУКОВА

Київський національний університет технологій та дизайну

У статті розглянуто проблеми передачі та впровадження новітніх технологій (трансфер технологій) та одна з можливих Концепцій побудови інноваційного суспільства – «трикутник знань». Показана участь вищої школи, в тому числі КНУТД, у названих процесах

Розвиток інноваційного суспільства обумовлює появу все нових і нових напрямів та аспектів його розвитку. Сучасний етап суспільної розбудови характеризується формуванням та розповсюдженням такого явища як трансфер технологій. Оскільки це поняття доволі молоде, то воно ще не має свого чіткого тлумачення та науково-виробничої прив'язки.

Об'єкти та методи дослідження

Ряд вчених висловлюють певну думку з цього приводу, проте поле для дослідження та вироблення своєї точки зору ще досить велике. Так, трансфер технологій тлумачать і як процес передачі технологій, і як процес комерціалізації технологій, і як шлях переходу ідеї вченого до успіху автора від впровадження останньої.

Постановка завдання

Метою даної статті є вироблення власного авторського погляду на поняття трансфер технологій та представлення однієї з можливих концепцій ефективного розвитку інформаційно-інноваційного суспільства – Концепції «трикутник знань». Тут робиться спроба ув'язати трансфер технологій із розвитком інноваційного суспільства та трикутником знань як двигуна знанняорієнтовної економіки, а також відображення вищої школи у накопичені та розповсюдженні знань.

Результати і їх обговорення

Стратегічні перспективи сьогодення передбачають підвищення ефективності виробництва та використання новітніх знань, що сприятиме підвищенню якості та безпеки життя людей. Усі типи суспільства характеризуються вмінням керувати виробництвом та людьми, шукати та обробляти інформацію, отримувати знання та вдало користуватися ними.

Сьогодні прийшов час формування якісно нового типу суспільства, в основу якого закладено саме широке використання інформації, знань та продукції їх переробки – підсилювачів інтелектуальних можливостей людей і машин – комп'ютерної техніки, телекомунікаційних технологій та всесвітньої глобальної мережі Інтернет. Такий тип суспільства отримав назву k-суспільства (знанняорієнтованого суспільства або суспільства (економіки) заснованому на знаннях), в якому якісно-кількісний стан та фундаментальність умов розвитку визначається індексом ООН, тобто таким, що характеризується трьома вимірами:

– індексом інтелектуальних активів суспільства (Iia), який формується за допомогою індикаторів: повний термін шкільного навчання в країні, кількість молоді віком до 15 років, що здобуває освіту, рівень надання населенню інформації з допомогою інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) та преси, зокрема Інтернету, телефонного зв'язку, засобів масової інформації;

– індексом перспективності розвитку суспільства (Ipr), що визначається державними витратами на охорону здоров'я, дослідження та інноваційний розвиток країни;

– індексом якості розвитку суспільства (Iar), який характеризує якість та безпеку життя людей шляхом урахування таких факторів, як рівень дитячої смертності (індикатор, що характеризує бідність та маргіналізацію суспільства), нерівність розподілу соціальних та матеріальних благ між громадянами суспільства (GINI Index), співвідношення захищеної в екологічному відношенні території до загальної території країни, кількість викидів вуглекислого газу на душу населення.

Звідси, природні та науково-технічні зміни, які відбуваються у процесах розвитку людства, неминуче ведуть до якісних соціально-економічних змін. І в першу чергу у способах обробки, передачі та використанні інформації, а, відповідно, й знань та формуванні нової ери суспільного розвитку – інноваційної. У зв'язку з цим відслідковуються зміни у інформаційній інфраструктурі та всіх етапах роботи з інформацією та процесах накопичення й використання баз і банків знань. За ствердженням Б. Гейтца сучасна інформаційна інфраструктура перетворюється з системи взаємопов'язаних матеріальних об'єктів, які мають безпосереднє відношення до процесів роботи з інформацією та продукції її обробки до системи електронних потоків, які пов'язують між собою джерела інформації, структури державної влади й управління різних рівнів, об'єкти всіх галузей та сфер економіки, споживачів. Саме завдяки електронним комунікаціям та устаткуванню, відповідному матзабезпеченню, інформаційним технологіям відбувається їх поєднання для вироблення знань, а на цій основі товарів та послуг,

створення сприятливих умов розвитку людей, суспільства в цілому. Практикою доведено, що ера інформатизації та інноваційного розвитку, характеризується поступовою, але стійкою глобалізацією та інтернаціоналізацією, пришвидшеними темпами розвитку всіх економічних процесів. Якщо промисловим технологіям знадобилося більше двох третин двадцятого століття, щоб досягнути необхідних результатів та висот, то розвиток інформаційних технологій практично за двадцять років досягнув небувалих розмірів. По деяким оцінкам, обсяг ринку інформаційних технологій і систем та ринку знань кожні п'ять років збільшується у два рази при щорічному темпі 10-12%. Це дозволяє створювати значну кількість нових робочих місць, збільшувати обсяги внутрішнього національного продукту. При цьому слід зазначити, що науково-технічний прогрес, людська думка так швидко розвиваються і змінюються, що вже не треба видумувати кожний раз колесо, а слід вміти шукати необхідні технології та обмінюватись ними. Це зменшить час на нові розробки, виробництво та реалізацію всіх видів продуктів. А вміння швидко впроваджувати технології на практиці, говорить і про рівень фахової підготовки спеціалістів, і про рівень техніко-економічного розвитку країни. Термін ж «впровадження» як раз і відповідає англomовному поняттю «трансфер», який тлумачиться як пожвавлення, перетворення у життя інноваційної пропозиції. При цьому «трансфер» передбачає не тільки передачу інформації про новітності, але й їх впровадження при активній участі автора, користувача інформації про нову технологію і кінцевого користувача продукту, який виготовляється за допомогою цієї технології. Тому основний наголос при трансфері технології робиться не стільки на технології як такі, скільки на учасників цього процесу. Таким чином трансфер технологій – це розповсюдження технологічних знань прикладного характеру та досвіду відносно процесів, методів виробництва та інноваційних продуктів всередині виробництва, галузі, країни.

Щоб досягти ефекту від такого процесу, необхідні широкі знання, вміння користуватися величезними обсягами інформації, виконувати наукові дослідження, бути аналітиком та людиною, що сприймає та використовує нове. Процес інтеграції всіх цих елементів і є концепцією «трикутника знань», що лежить в основі формування глобального інноваційного суспільства.

Концепція «трикутник знань» включає такі елементи: освіта, дослідництво та інновації. Реалізувати цю концепцію можна тільки шляхом крупномасштабного інвестування в людські ресурси, розвиток професійних навичок та наукових досліджень. Україною взято курс на підвищення статусу вищої школи шляхом створення освітянських технопарків, тобто системи, яка об'єднає в єдиний процес навчання, дослідження, навички впровадження отриманих нових результатів протягом всього періоду життєдіяльності людини. Навчання ж протягом всього життя – це система заходів спрямованих на отримання людиною освіти протягом всього життя з метою підвищення рівня знань, навичок та компетенцій для його особистого, громадського, соціального розвитку та/або реалізації перспектив працевлаштування. Відповідно до цього, Київський національний університет технологій та дизайну, опираючись на концепцію «трикутника знань», націлів свою діяльність на укріплення Університету як ведучого університету галузі легкої промисловості, одного з престижних ВНЗ, який опираючись на наукові дослідження готує висококваліфіковані кадри, здібні підвищити статус країни в світі.

Висновки

Перехід по суспільства інноваційного розвитку обумовлює необхідність підвищення рівня знань та навичок їхнього управління.

Процес створення та використання інформаційних технологій перетворює їх в четвертий фактор виробництва. Останній, в свою чергу, створює умови нового погляду на знання, швидкість розробки, передачі та впровадження технологій, статусу вищої школи.

Виходячи з державних завдань Університет намагається перетворитися на інноваційний університет і, відповідно, визначив поточну місію, яка опирається на концепцію «трикутника знань», ключовою задачею якого визначено розвиток інноваційної діяльності поряд із навчальною та науково-дослідною роботою, тобто створення освітянського технопарку. Це забезпечить передачу нових технологій від творця до користувача, тобто забезпечить трансфер технологій, що, в свою чергу, лежить в основі трикутника знань.

ЛІТЕРАТУРА

1. Акофф Р. Искусство решение проблем: Пер. с англ. – М.: Мир, 1982. – 224 с.
2. Бойетт Дж. Г., Бойетт Дж. Т. Путеводитель по царству мудрости: - лучшие идеи мастеров управления. / пер. с англ. – 2-е изд., М. ЗАО „Олимп-Бизнес” 2002, 416 с.
3. Черняк О., Коваленко І. Історія та перспективи розвитку економічної кібернетики. Вісник КНУТД, 2006. – № 3.
4. Желобановий І. М. Взаємозв'язок інноваційних процесів у керуванні підприємством (<http://www.ovsem.com>)
5. Рубан В., Калитич Г. и др. Информатизация и моделирование в развитии Украины / Информатизация процессов экономического развития Украины. – НИИ информатизации и моделирования экономики. – К., 1994. – С. 5 – 28.
6. Срика В. Управление инновациями. – Информационные технологии в бизнесе. / Под ред. М. Желенье. Спб: Питер, 2002 – с. 435-444.
7. Чубукова О. Економіка інформації: ринок продуктів та послуг : Монографія. – К.: Нора-прінт, 2001. – 343 с.

Надійшла 30.08.2010

УДК 378. 14:687

ДОСЛІДЖЕННЯ РЕЙТИНГУ ДИСЦИПЛІН «ВІЛЬНОЇ ТРАЄКТОРІЇ СТУДЕНТА»

Л.І. ЗУБКОВА, Т.В. ЦИМБАЛ

Київський національний університет технологій та дизайну

У даній статті розглянуто питання щодо вільного вибору студентом дисциплін з вибіркової частини навчальних робочих планів. На основі проведеного анкетування студентів факультету технологій легкої промисловості визначено рейтинг запропонованих для вибору дисциплін. За результатами аналізу надано рекомендації щодо розробки робочих навчальних планів для циклу гуманітарних, соціальних та економічних дисциплін вільного вибору студентів

Важливим фактором в наданні освіти є правильне визначення форм та методів навчання, а врахування світового досвіду є обов'язковим. Одним з останніх удосконалень сучасної освіти стало впровадження Болонської системи, а застосування принципів «вільної траєкторії студента» – це ще один крок до демократизації сфери освіти.